

**LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE VOOR HET ALGEMEEN BIJZONDER
ONDERWIJS**

ADVIES 2014-14

12 januari 2015

De commissie stelt voorop dat zij heeft moeten constateren dat een niet onaanzienlijk deel van de klacht betrekking heeft op de algemene opstelling, met name vanuit professioneel gezichtspunt, van de kant van de leerkracht. De commissie betreurt dan ook de houding van de leerkracht die in deze volstaan heeft met het machtigen van haar directeur en afdelingsleider. Het verweer was weinig concreet en beperkte zich in hoofdzaak tot het stellen en herhalen van algemene uitgangspunten die de school als zodanig raken. De opstelling van de aangeklaagden heeft het onderzoek van de commissie danig beperkt. Niettemin komt de commissie tot het algemeen oordeel dat de school - in de persoon van aangeklaagden - zich ten aanzien van de door klaagster genoemde problematiek in het algemeen te passief heeft opgesteld en zaken niet op adequate wijze heeft opgepakt. Alles wijst er op dat de school eerst in actie komt als zij geconfronteerd wordt met zaken die niet goed lopen terwijl van een school een meer professionele houding en opstelling verwacht mag worden; zeker van een school voor autistische leerlingen. Dit wordt niet anders met een algemeen beroep van de school op de eigen verantwoordelijkheid van de leerling. De communicatie vanuit de school is niet optimaal, in het bijzonder ook gelet op de problematiek van de leerlingen. Het verwijt in het algemeen dat de informatie verstrekking in het traject naar het eindexamen tamelijk rommelig was in die zin dat er te vaak dingen veranderden, heeft de school toegegeven. Wat betreft de gang van zaken bij het staatsexamen zelf valt de school niets te verwijten.

**ORDEEL VAN DE LANDELIJKE KLACHTENCOMMISSIE
VOOR HET ALGEMEEN BIJZONDER ONDERWIJS
INZAKE KLACHT 14-14**

De Landelijke Klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs (verder: de commissie) heeft op 1 juli 2014 per e-mail een klacht ontvangen van mevrouw A. (hierna te noemen: klagster), moeder van B. (16 jaar), inmiddels ex-leerling van College C. te Almere (hierna te noemen: de school). De klacht, geregistreerd onder nummer 14-14, is gericht tegen mevrouw D., leerkracht, de heer E., directeur en mevrouw F., leerling coördinator TL, allen verbonden aan de school en hierna te noemen: aangeklaagden.

Procedure

De commissie die de klacht heeft behandeld, bestond uit mr. C. Sjenitzer, voorzitter; mr. J.H.A. Teulings, lid en drs. A.J.M. van den Maagdenberg, lid.

De commissie heeft op 22 juli 2014 het door klagster ingevulde vragenformulier met bijlagen - waaronder de toelichting op de klacht - per post ontvangen.

Aangeklaagden zijn in de gelegenheid gesteld zich schriftelijk te verweren. De commissie heeft op 1 september 2014 een brief ontvangen van mevrouw G., bestuurder van H., waartoe de school behoort. Daarin biedt laatstgenoemde als het bestuur van de school aan de behandeling van de klacht over te nemen. De commissie heeft naar aanleiding van voornoemde brief de klagster een brief gestuurd en verzocht om een reactie. Klagster heeft per brief van 12 september 2014 hierop afwijzend gereageerd. De commissie heeft aangeklaagden vervolgens alsnog in de gelegenheid gesteld een verweerschrift in te dienen. Op 30 september 2014 heeft de commissie een door mevrouw G. getekend verweerschrift ontvangen. Op 21 november 2014 heeft de commissie een door de heer E. getekend verweerschrift ontvangen. Mevrouw D. heeft een machtiging afgegeven waarin zij de andere twee aangeklaagden heeft gemachtigd.

Klagers en aangeklaagden zijn daarnaast in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten op een op 25 november 2014 te Utrecht gehouden besloten hoorzitting.

Klaagster was daarbij aanwezig, vergezeld van mevrouw I.. De heer E. en mevrouw F. waren eveneens aanwezig. Mevrouw D. heeft de beide andere aangeklaagden schriftelijk gemachtigd namens haar te spreken.

Ontvankelijkheid

De school was ten tijde van de voorgevallen feiten en de indiening van de klacht aangesloten bij de commissie. De zoon van de klaagster was op dat moment leerling van de school. De klacht is ontvankelijk.

Korte inhoud van de klacht

De wijze van aanpak en benadering van de leerling schieten tekort terwijl dat juist in het speciaal onderwijs niet aan de orde zou moeten zijn. Een aantal punten is in dat kader benadrukt:

1. Geen goede voorbereiding en planning van het examenjaar. Planningen werden vaak bijgesteld en informatie werd vaak op het laatst medegedeeld. De verwachtingen van hetgeen de leerlingen moesten presteren, zijn enorm gestegen hetgeen stress heeft opgeleverd. Zo hebben de leerlingen achteraf gezien veel onnodig werk moeten verrichten ten aanzien van de boekverslagen. De mondelinge examens vallen op de laatste drie dagen van het schooljaar. De meeste mondelinge examens zijn niet geoefend. De diploma uitreiking is op dezelfde dag gepland als het laatste examen en uitslag van het examen. Dit laatste is ook pas laat medegedeeld. De klaagster heeft door de gang van zaken niet van de diploma uitreiking kunnen genieten terwijl het toch een bijzonder moment had moeten zijn.
2. Geen goede begeleiding in het traject van de vervolgopleidingen. De gevraagde informatie van vervolgopleidingen werd heel laat verzonden aan de scholen. Gesprekken met de klaagster, de leerling dan wel zijn (algemene) begeleiding hebben niet plaatsgevonden. De leerling is niet gemotiveerd in het traject van zijn zevende examenvak.
3. Na het indienen van een klacht bij de directeur heeft een gesprek plaatsgevonden waarbij de klaagster werd verweten een klacht te hebben ingediend. De afspraken die

tijdens het gesprek zijn gemaakt, zijn niet nageleefd. De leerling zou meer worden aangestuurd hetgeen in de loop van de tijd juist steeds minder werd.

4. De leerkracht en de leerling vormden geen goede combinatie. De leerling kreeg stress van haar werkwijze en zou eigenlijk een andere leerkracht krijgen. De leerkracht legt onduidelijk uit. De leerkracht zorgde voor veel onduidelijkheid door vaak de verwachtingen bij te stellen. De leerkracht heeft de leerling nimmer positief benaderd. Samenwerking met de leerkracht kwam niet van de grond en de informatie-verstrekking liet te wensen over. Er werd niets gedaan aan sociale vaardigheden in de klas. De leerkracht heeft de leerling een voor hem ongeschikt boek laten lezen voor het vak Nederlands. De leerkracht heeft te weinig kennis van omgang met autisme of past de kennis niet voldoende toe. Van een structuur was geen sprake.
5. De e-mails die klaagster naar school stuurde, werden direct doorgestuurd naar de leerkracht. De leerling heeft dat gezien hetgeen zijn vertrouwen in de school heeft geschaad.

Verweer

Door de aangeklaagden wordt naar aanleiding van deze klacht het volgende aangevoerd, voorafgegaan door een opmerking luidende: Daar waar de klaagster als doel van de klacht een signaal wil afgeven de school te verbeteren zodat deze beter aansluit op de doelgroepen leerlingen en ouders merken de aangeklaagden het volgende op. De school doet al zes jaar staatsexamens naar tevredenheid van de staatsexamencommissie en van veel ouders. De inspectie geeft aan dat de school het goed doet in de omgang met leerlingen binnen het autistisch spectrum. De resultaten zijn er ook naar.

Ad 1. De aangeklaagden beschrijven de gang van zaken rondom het staatsexamen. Er wordt voorlichting gegeven. Relevante informatie staat op de website. Dat het mondelinge examen om het jaar op de laatste schooldag wordt gepland, wordt van buitenaf bepaald. Op het maken van boekverslagen staat een planning en wordt geïnstrueerd. De leerlingen leren in de bovenbouw hoe conform de exameneisen de boekverslagen gemaakt dienen te worden.

Ad 2. De leerlingen die examen moesten doen, zijn door drie betrokken leerkrachten en de examenbegeleider/coördinator in het traject naar het examen zorgvuldig ondersteund. De

klaagster was tijdens de algemene ouderavond waarop de route is besproken, niet aanwezig hetgeen haar verantwoordelijkheid is. Klaagster was evenmin op de belangrijke voorlichtingsavond van november 2013 aanwezig. De aanwezige begeleider heeft de naar hem doorgestuurde Powerpoint van de presentatie wellicht niet naar de klaagster doorgestuurd. De presentatie was overigens ook direct op de website van de school geplaatst.

Ad 3. Het gesprek met de directeur vond plaats op 23 januari 2014. Klaagster is tijdens dit gesprek niet aangevallen. Er zijn duidelijke afspraken gemaakt, naar ieders tevredenheid op dat moment. Na voornoemd gesprek hebben nog tenminste zeven gesprekken met de leerling-coördinator plaatsgevonden. De klaagster is overigens ook nu nog steeds welkom voor een gesprek met de directeur.

Ad 4. De interactie met de leerkracht lijkt inderdaad stroef te verlopen. Anderzijds moet worden beklemtoond dat in het examenjaar ook moet worden toegewerkt - zowel van de zijde van de leerkracht als van de leerling - naar een (grotere) zelfstandigheid van de leerling, juist en vooral met het oog op de overgang naar de door klaagster beoogde overgang van de leerling naar het te volgen reguliere vervolgonderwijs (middelbaar beroepsonderwijs). De leerling heeft daarin ook een verantwoordelijkheid. Daarin past niet dat klaagster alle schoolzaken tot in de kleinste details in plaats van via de leerling rechtstreeks wenst te krijgen hetgeen de sfeer in de communicatie niet bevordert. Er is een grote hoeveelheid aan e-mails voorhanden die daarvan doen blijken.

Oordeel

De commissie stelt voorop dat zij heeft moeten constateren dat een niet onaanzienlijk deel van de klacht betrekking heeft op de algemene opstelling, met name vanuit professioneel gezichtspunt, van de kant van de leerkracht. De commissie betreurt dan ook de houding van de leerkracht die in deze volstaan heeft met het machtigen van haar directeur en afdelingsleider.

Zoals de commissie ook al meerdere malen in andere klachtzaken heeft kenbaar gemaakt, acht zij het van het grootste gewicht dat een aangeklaagde – niet in de laatste plaats ook met het oog op zijn of haar eigen positie - als zodanig zelf deelneemt aan het verweer, althans voor zover dat rechtstreeks het eigen doen en nalaten betreft, en voorts dat bestuur zowel als directie er op toezien dat dit gebeurt behoudens wanneer er duidelijke redenen zijn die dit niet goed mogelijk maken.

Op grond van het dossier en hetgeen aan de orde is geweest tijdens de hoorzitting komt de commissie verder tot het volgende oordeel.

De commissie stelt allereerst vast dat het verweer weinig concreet was en zich in hoofdzaak heeft beperkt tot het stellen en herhalen van algemene uitgangspunten die de school als zodanig raken. Een en ander zoals in een eerdere fase van de procedure het geval was van de zijde van het bestuur, tevens zijnde het bevoegd gezag, en voor het overige tamelijk vaag. Er is – naar de commissie wel wil aannemen – noodgedwongen door de wel verschenen aangeklaagden weinig concreet ingegaan op hetgeen meer concreet in de klacht aan de orde is gesteld.

Die omstandigheid heeft het onderzoek van de commissie danig beperkt. Niettemin komt de commissie tot het algemeen oordeel dat de school - in de persoon van aangeklaagden - zich ten aanzien van de door klaagster genoemde problematiek in het algemeen te passief heeft opgesteld en zaken niet op adequate wijze heeft opgepakt. Ook al heeft niet in alle opzichten de school aan de verlangens van klaagster kunnen voldoen. Alles wijst er op dat de school eerst in actie komt als zij geconfronteerd wordt met zaken die niet goed lopen terwijl van een school een meer professionele houding en opstelling verwacht mag worden; zeker van een school voor autistische leerlingen. Dit wordt niet anders met een algemeen beroep van de school op de eigen verantwoordelijkheid van de leerling. **In zoverre** acht de commissie de klacht **gegrond**.

De communicatie vanuit de school is niet optimaal, in het bijzonder ook gelet op de problematiek van de leerlingen. Ouders dienen inzicht te hebben in hetgeen door de school met de leerlingen wordt afgesproken. Tijdens de hoorzitting is gebleken dat klaagster van haar zijde twee personen, die haarzelf ten behoeve van de leerling begeleidden, naar de informatieve ouderavonden laten gaan. Ook overigens heeft klaagster gedaan wat van haar verwacht mocht worden om de benodigde informatie te verkrijgen. Het verwijt van de school aan het adres van klaagster over haar afwezigheid bij ouderavonden is ten onrechte gebleken. De school heeft bovendien zich hierover bij klaagster niet geïnformeerd.

De school schiet tekort op het punt van de algemene informatievoorziening. Voor klaagster relevante informatie is niet naar haar doorgezonden en was evenmin toegankelijk via de website.

De communicatie richting klaagster is niet goed gegaan. Nadat de klaagster diverse e-mails had gestuurd, had de school assertiever moeten zijn en – bijvoorbeeld - klaagster kunnen uitnodigen voor een gesprek. De commissie acht de klacht **in zoverre gegrond**.

Het verwijt in het algemeen dat de informatie verstrekking in het traject naar het eindexamen tamelijk rommelig was in die zin dat er te vaak dingen veranderden, heeft de school toegegeven. De groep leerlingen waar ook de leerling toebehoorde, is structuurgevoelig. Er dienen daarom in een regeling, nadat deze is bekend gemaakt, zo min mogelijk wijzigingen te worden doorgevoerd. De commissie heeft begrip dan ook voor het feit dat klaagster onrustig werd van de veranderingen. De commissie acht de klacht **in zoverre gegrond**.

Wat betreft de gang van zaken bij het staatsexamen zelf valt de school niets te verwijten. De organisatie van het staatsexamen is van hogerhand geregeld. Ook als de organisatie van het examen op zichzelf niet goed was, had de school daar niets aan kunnen veranderen. De commissie acht dat onderdeel van de klacht **ongegrond**.

Aan het einde van de hoorzitting heeft de klaagster nog een aantal suggesties gedaan voor zaken op het gebied van de klacht die de komende tijd verbeterd zouden kunnen worden.

De directeur heeft duidelijk en zonder voorbehoud kenbaar gemaakt die suggesties te hebben genoteerd en aangegeven er serieus, desgewenst met klaagster, naar te kijken. Dit laatste verheugt de commissie.

Den Haag, 12 januari 2015,

C. Sjenitzer,

Voorzitter

D.H.C. Dane-Peeters

Secretaris